

S. Pedersen: Ved Behandlingen af denne Sag troer jeg, det er nødvendigt, at man, saavidt muligt, hverken stiller sig ubelukkende paa Møllernes eller paa Statskassens Standpunkt. Jeg er fuldkommen enig i, at man, naar man foretager saadanne Skridt, som her er Spørgsmaal om, udsætter Statskassen for meget bethdelige Udgifter, men dette Hensyn bør dog ikke have den Vægt, at det skulde afholde os fra at gjøre dem, naar vi have Erkjendelsen af, at der er noget Begrundet i det, der fordrer. Det forekommer mig, at hverken Udvalget eller Rogen af dem, der hidtil have taget Ordet for eller imod, strengt taget have turdet benegte Rigtigheden af Møllernes Paa-stand, navnlig at de ikke ere blevne ganske retfærdigt behandlede, og der synes, gennem Alt, hvad der er sagt, at gaae en Følelse af, at her var et Billighedskrav tilstede, naturligtvis ikke et Retskrav, som den ærede Ordsfører talte om; men naar dette nu er saa, kan der vel, da det ikke er en enkelt Mand eller Smaasummer, Bagateller, hvorom det dreier sig, ikke være Tale om fuldstændig Erstatning; hvorimod det forekommer mig, at naar Møllerne stille deres Fordringer saa billigt, som sket er i Andragendet, saa maa dette, forsaavidt de findes at være blandt dem, der besad Møller, da Loven udkom i 1852, paa den anden Side ogsaa opfordre os til at vise en billig Snødekommene. Naar man har fremhævet de uovervindelige Vanskeligheder, som skulde frembyde sig derfor, troer jeg dog, at man gjør dem lidt større, end de nødvendigt behøve at være. Sagen vilde vistnok være vanskelig, naar der var Tale om juridiske Bewiser eller saadanne Undersøgelser, som skulde lægges til Grund for en retslig Afgjørelse; men naar dette ikke er Tilfældet, saa vil det ikke være vanskeligt gennem Kommunalbestyrelserne tilnærmelsesviis at faae Oplysning om, hvilket Tab de paagjældende Mølleiere kunne antages at have lidt ved Brugen af Møllenæringen i de 10 Aar, som Loven har havt til Hensigt at skænke dem i Overgangstid til Erstatning for, hvad de maatte lide. Det er ikke et enkeltstaaende Tilfælde, at en Kommune, hvor der før kun var 2 eller 3 Møller, i Løbet af de 10 Aar nu tæller 2 Gange det dobbelte Antal. Det vil maaffee være vanske-

ligt at oplyse, hvor Meget eller hvor Lidt de ny opførte Møller udenfor Loven have grebet ind i de ældres Næring; men her er ikke Tale om et saa storartet Spørgsmaal; thi det er ikke et Retskrav, der foreligger fra Mølleieernes Side. Naar de kun fordre Estergivelse af Statskassen af Skatterne for denne Tid, forsaavidt det godtgjøres af Sogneforstanderskaberne, at de virkelig have lidt Tab ved den Frihed, som er givet til, men benyttet i ulovligt Omfang af de nye Møllere, saa forekommer det mig, at en saadan Fordring uden Betænknelighed kunde indbrømmes fra Statens Side. Rigtig nok leve vi under vanskelige Pengeforhold, og Statskassen er haardt medtaget; men skjøndt dette er en Sag, hvori jeg ikke er stærk, vil jeg dog henstille, om det ikke er muligt at finde en Maade, hvorpaa denne Hindring nogenlunde kan afhjælpes. Hvad er der t. Ex. til Hinder for, at Kongeriget udsteder rentebærende Obligationer for det Beløb, hvorom der her i paakommende Tilfælde bliver Tale, forudsat naturligtvis, at Beløbet overstiger de finansielle Kræfter, som Landet kan raade over til at udbetale Erstatningen kontant? Naar der her er Tale om at finde de rette Paagjældende, er jeg af den Mening, at ikke alene de, der have underskrevet det Andragende, som indgaves her ifjor, men at Enhver, der var Eier af en Mølle i 1852, da Loven udkom, og godtgjør, at han har lidt Tab ved den, burde komme i Betragtning, hvorimod det er en Selvsølge, at forsaavidt der blandt Underfriverne af dette Andragende findes Møllere, som have kjøbt efter at Loven udkom, vil der neppe kunne være Tale om at tage nogetsomhelst Hensyn til deres Fordringer. Jeg skal, som sagt, henstille, om her dog ikke foreligger et saa stærkt Billighedskrav, at Thinget ikke vil kunne forsvare at modsætte sig det, og jeg skal i alt Fald anbefale til Ministriets Overveielse, om der ikke kunde tænkes en eller anden Form, hvorunder man kunde fyldestgjøre de Billighedsgrunde, som her unægtelig foreligge.

Schæring: Jeg befinder mig med Hensyn til denne Sag i en eiendommelig Stilling. Da Loven af 1852 var under Forhandling her, meente jeg, vel erkjendende, at